

Udviklingen af Den effektive byggeproces

Rolf Simonsen

19. marts 2024

Et samarbejde mellem:

BAT Kartellet | Bygherreforeningen | DI Byggeri | Danske Arkitektvirksomheder | Foreningen af rådgivende ingeniører, FRI | Konstruktørforeningen | TEKNIQ arbejdsgiverne

Udvikling af effektive byggeprocesser de seneste 10 år

Et overblik over de væsentligste udviklingstendenser og områder indenfor byggeriets produktionsprocesser. Hvad har vi lært, og hvor er vi på vej hen? Har vi formået at høste erfaringerne fra de forskellige tiltag, så der er skabt bedre og mere effektive byggeprocesser?

- AB systemet
- Udbud
- Samarbejde og roller
- Samarbejdsmodeller
- Digitalisering
- Byggeproduktion
- Bæredygtighed
- Forskning og udvikling
- Politisk opbakning

AB systemet

- En ramme om byggeprocessen
- AB systemet blev opdateret til en ny virkelighed, da det gamle AB92 ikke længere afspejlede ikke processerne
- Skarpere opdeling
- Fokus på leverancer
- Men også mange processer
 - Konfliktløsning med mediation og mægling
 - Projektgennemgang
 - Projektudvikling eller -optimering
- Har vi høstet?
Til dels, men vi høster stadig på AB – og bliver klogere

Udbud

- Fokus på budgetter og risiko
 - Tendens til at bede om mere for at reducere risici
 - Transaktionsomkostninger
- Udbudsloven giver mulighed for dialog
 - markedsdialog, forhandling, konkurrencepræget dialog
- Har udviklet os væk fra laveste pris men stadig fordomme
- Har vi høstet?
 - Ja på dialogen. Men vi kan godt bliver bedre og der er stadig mange nuancer og muligheder, som vi kan blive stærkere i.
 - Vi har måske ikke lært noget på de store politiske projekter?
- Bliver bæredygtighed en gamechanger ift. pris/CO2.

Samarbejde og Roller

- AB skubber (nogle gange) i den rigtige retning.
- Tydeligere rammer, men mere opdelt.
- Risiko og ansvar fylder en del
- En modreaktion
- Nysgerrighed på at gøre det anderledes og bedre
- Interessebaseret samarbejde
- Har vi høstet?
Mnja.. Vi snakker meget, og ny undersøgelse fra DI Byggeri viser, at mange synes, at samarbejdet er blevet dårligere.

"Hvordan oplever du, at samarbejdskulturen i bygge- og anlægsbranchen har udviklet sig i de seneste 10 år?"

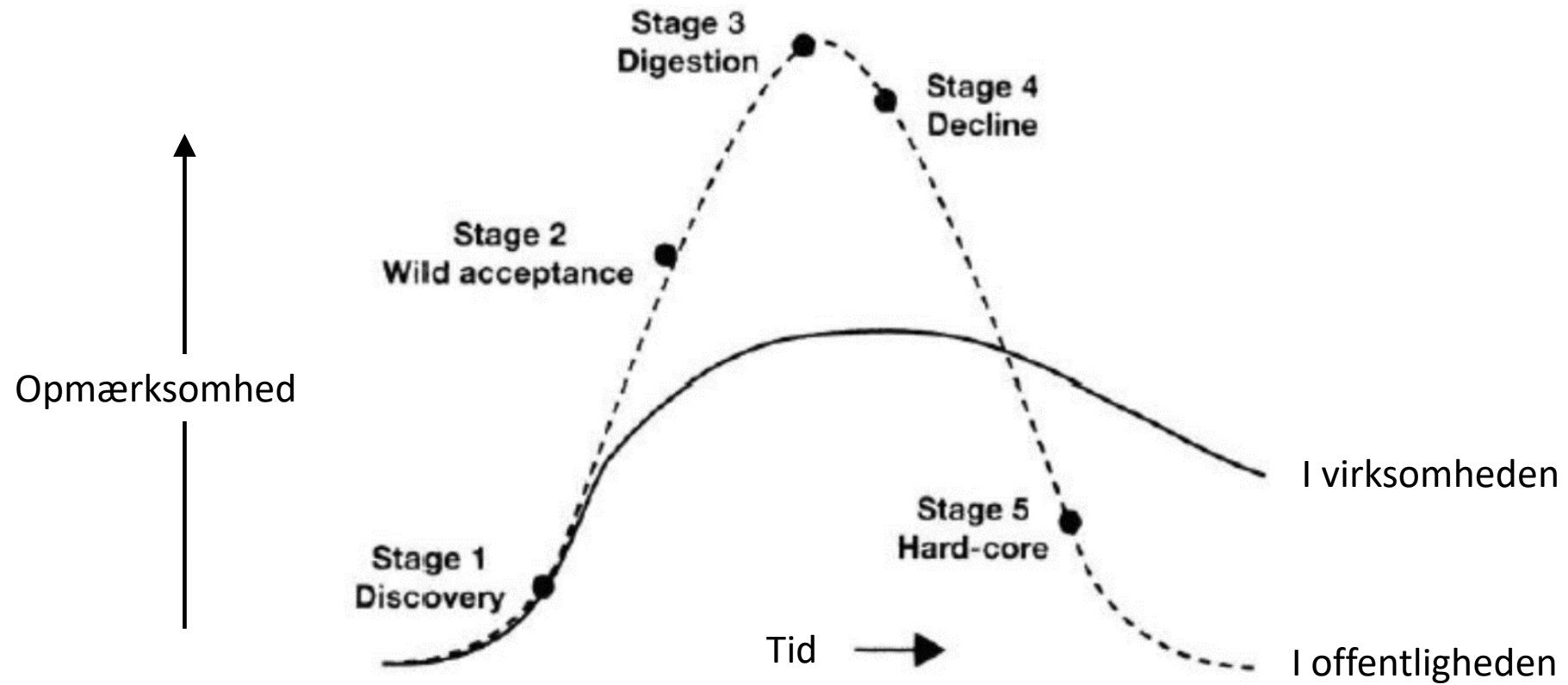
	Bygherre	Rådgiver	Entreprenør	Alle
Samarbejdet er blevet bedre	29%	26%	20%	23%
Samarbejdet er uændret	38%	28%	28%	30%
Samarbejdet er blevet dårligere	34%	46%	52%	48%

Samarbejdsmodeller

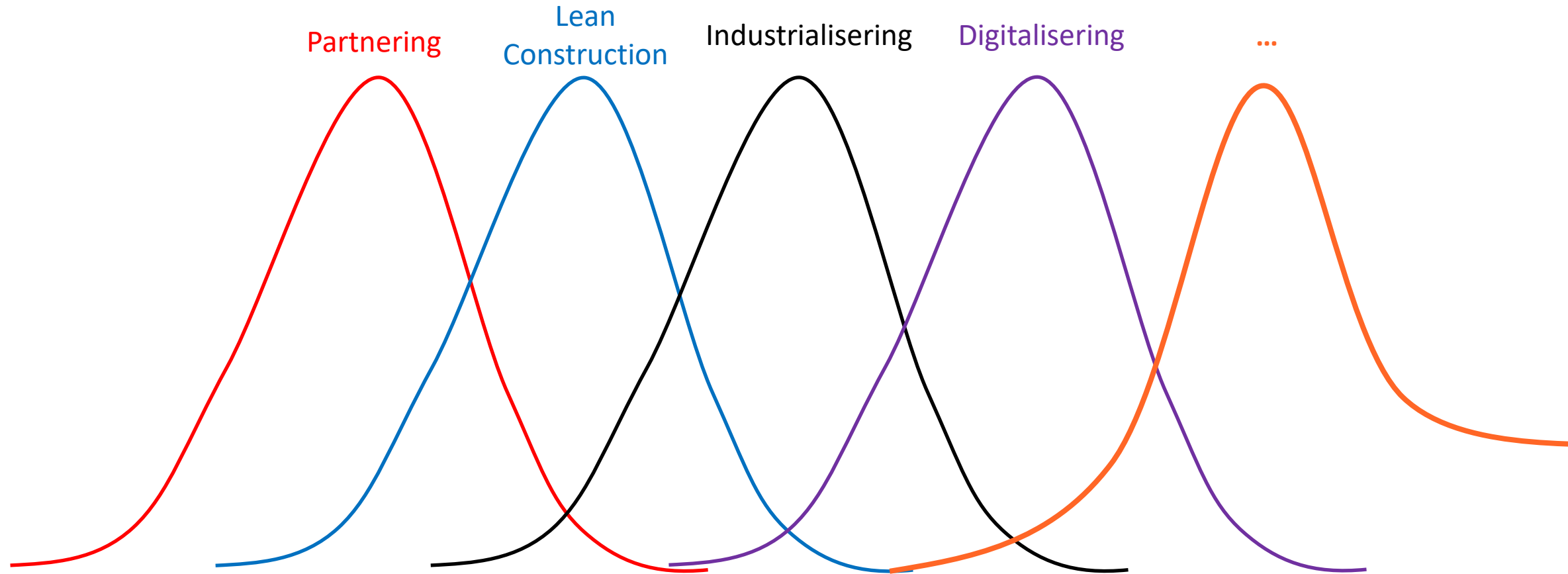
- Partnering
 - Partnering kom, var for stort og gik
 - Tankerne lever videre
 - New partnering
- Lean Construction
- Strategisk Partnerskab
 - En udvikling og en succes
 - Next step?
- Tidlig entreprenørinddragelse/samarbejde,
 - Er det ikke bare partnering?
 - AB er skarpere (på godt og ondt) og måske er TEI en reaktion.
- Nye samarbejdsformer betinget af bæredygtighed
- Vi har mange gode værktøjer og der kommer løbende flere til, men implementeringen er svær.
- Har vi høstet?
Vi er i proces. SP er en landvinding. Tidlig entreprenørinddragelse er på vej. Next? UE/SMV

Koncepters livs-cyklus

Udvikling

Digitalisering

- Værktøjer forbedres, men rykker vi processen?
- Er projektgrundlaget blevet bedre?
- Der sker meget i det små
- Brugervenlighed og direkte gevinst driver megen udvikling
- Måske er der en kløft mellem udviklingen og realiteterne
- Har vi høstet?
Ja, men der er uendelig mange nye muligheder
 - AI
 - Automatisering

Byggeproduktionen

- Industrialisering
 - Fabrikproduktion (ikke super industrialiseret)
- Produktivitet / Effektivitet
 - Produktivitetskommissionen 2014
 - Målinger (Søren W, Søren C)
- Logistik
 - Udviklingsprojekter, men begrænset effekt
 - Effektiv Byggelogistik
 - Private firmaer tilbyder løsninger (digi+konsulenter)
 - Der er penge i det – Stort potentiale (LC-DK)
- Lean Construction
 - Mange værktøjer – ikke bare intentioner
 - Men det er hverken nyt eller let
- Har vi høstet?
Ja. Men der er meget mere at høste. Og vi er ikke gode til at holde fokus.

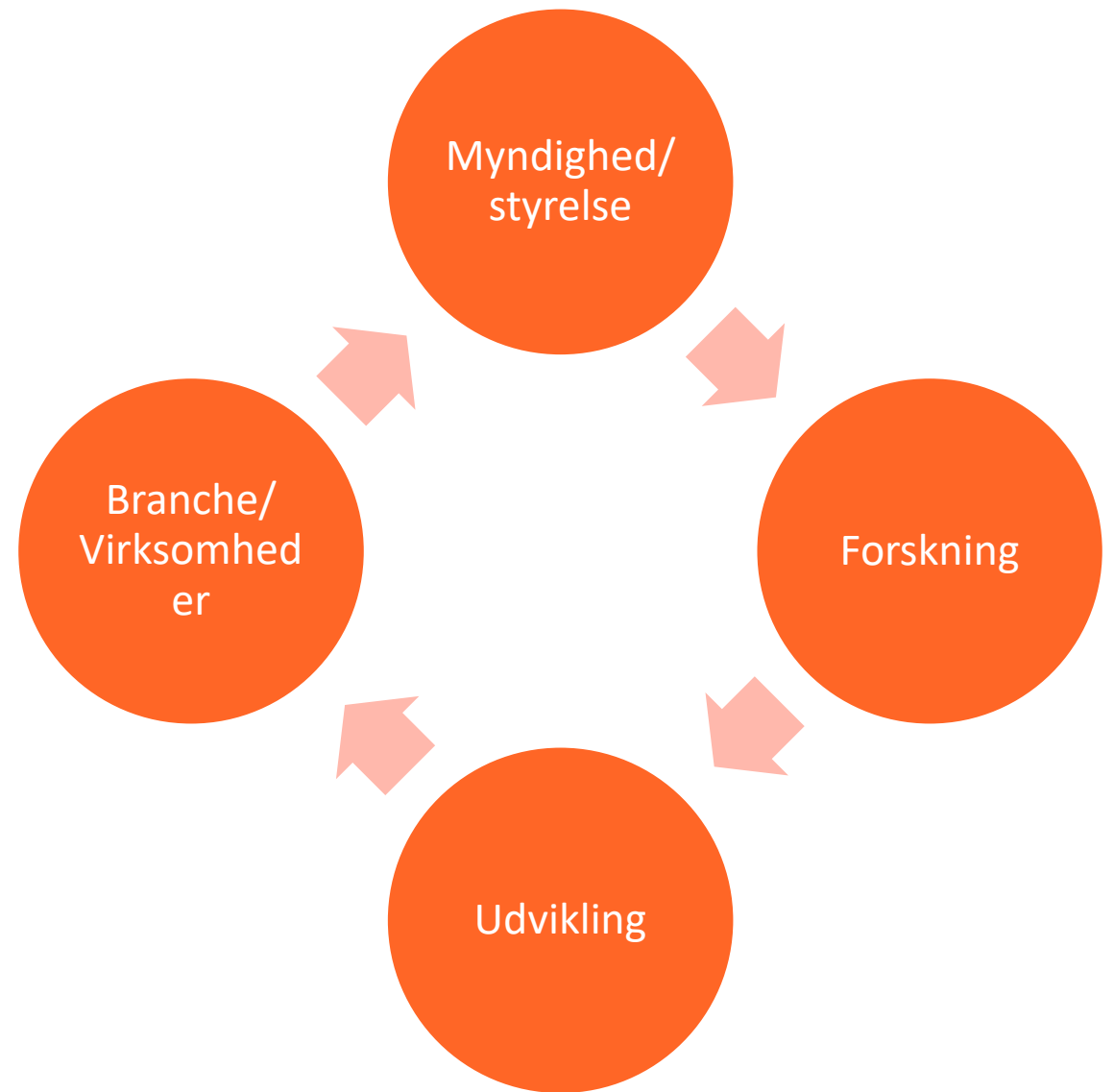
Bæredygtighed

- Fra jubel til implementering og konkretisering
- Nu bliver det svært: Risiko, genbrug, nye ydelser, dokumentation
- Renovering, Genanvendelse, selektiv nedrivning
 - Måske skal der bygges langsommere
- CO2 som styrende parameter (i stedet for pris?)
- EU Taksonomi & ESG presser lovgivning og certificering
- Der oprustes ift. certificeringer & dokumentation
- Har vi høstet?
Slet ikke nok. Vi er kommet fra land med *hvorfor* og i gang med *hvad* og *hvordan*.
Men der skal meget mere til.
Et konstant pres, betyder at vi skal forholde os til det.

Forskning og udvikling

- Forskning halter – byggeriet og byggeledelse er nedprioriteret. Forskningsmiljøer i opløsning.
- Internationalisering - Noget at hente?
- Udvikling: Værdibyg / We Build Denmark / ConTech Lab
- Savner et samspil mellem Myndighed+Brancher+Forskning+Udvikling
- Har vi høstet?
Stadig en afkobling og et problem med SMV.

Politisk virkelighed

- Nu: Mindre fokus og en styrelse, der ikke vil blande sig.
- Fremtid: Byggeriet træder i karakter som en væsentlig branche og tages alvorligt politisk.
- Mere lovgivning, som understøtter samfundsmæssige mål
 - Byggeriets aktører skal være orienteret mod nye krav, som man skal leve op til.
- EU lovgivning kommer til at være et moving target som stiller krav til en ny agilitet.
- Mere løbende omstilling.
 - Stiller krav til at byggeriet skal være forandringsdygtige og agile i samarbejde og produkter

Hverdagen i byggeriet

